

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький,

ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта на підставі прилюдного захисту дисертації Ніколенко Людмили Ігорівни «Педагогічні умови формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва»

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
«20» грудня 2022 року

Характеристика особистості здобувача. Ніколенко Людмила Ігорівна народилася 14 березня 1976 р. у м. Кіровоград.

У 1991 р. – закінчила загальноосвітню школу I ступеня № 34 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області і отримала свідоцтво про неповну середню освіту.

З 1983 по 1990 рр. – навчалася у Кіровоградській музичній школі №2 на струнно-смичковому відділі з фаху скрипка. У 1995р. – закінчила Кіровоградське музичне училище за спеціальністю «струнні інструменти» і здобула кваліфікацію артист оркестру, ансамблю, викладач. З 1995 по 2001 рр. – навчалася в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Музичне виховання та народознавство» та здобула кваліфікацію вчителя музики та народознавства. З 1995 по теперішній час – викладач класу скрипки, керівник ансамблю скрипалів «Фантазія» та керівник інструментального ансамблю «Гармонія» КЗ «Музична школа №2 імені Ю. С. Мейтуса міста Кропивницького». З 2018 по 2022 рр. – аспірантка кафедри педагогіки та менеджменту освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. З 2019 по теперішній час – член Громадської організації українських викладачів-струнників «ESTA-Україна».

Мови: українська, англійська. Автор 14 наукових публікацій.

Дисертацію виконано у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький.

Науковий керівник – Стратан-Артишкова Тетяна Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри мистецької освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертації, з них 11 – одноосібних, з-поміж яких: 4 статті – у наукових фахових виданнях України; 2 статті (у співавторстві) – у зарубіжних наукових виданнях (1 стаття включена до наукометричної бази Web of Science); 7 тез – у матеріалах науково-практичних конференцій, 1 навчальний посібник (у співавторстві):

1. Ніколенко Л.І. Формування інструментально-виконавських умінь учнів у процесі ансамблевого музикування. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2018. Вип. 170. С. 212–217.

2. Ніколенко Л. І. Професійна культура в аспекті підготовки майбутніх

викладачів музичного мистецтва. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький, 2018. Вип. 173. С. 269–273.

3. Ніколенко Л. І. Сутність і структура професійної культури майбутніх викладачів музичного мистецтва. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ, 2019. № 69. С. 144–148.

4. Ніколенко Л. І. Theoretical and methodological foundations of the formation of professional culture of the future teacher of musical art. *Наукові записки*. Серія: педагогічні науки. Кропивницький, 2022. Вип. 200. С. 202–207.

5. Stratan-Artyshkova T., Nikolenko L. Author's ability in the formation of professional culture of the future teacher of music art. *Pedagogy and Education Management Review (PEMR)*. Issue 2 (4). Таллін: 2021. P. 53–59.

6. Oseredchuk O., Nikolenko L., Dolynni S., Ordatii N., Sitnik T., Stratan-Artyshkova T. The Usage of Modern Information Technologies for Conducting Effective Monitoring of Quality in Higher Education. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. VOL. 22(1). P. 113–120. (Web of Science).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. **Окольнича Тетяна Володимирівна** доктор педагогічних наук, професор, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, без зауважень.

2. **Овчаренко Наталія Анатоліївна**, доктор педагогічних наук, професор, в.о. зав. кафедри музикознавства, інструментальної та хореографічної підготовки факультету мистецтв Криворізького державного педагогічного університету; надала позитивний відгук із зауваженнями та дискусійними положеннями до дисертації:

1. На наш погляд, у анотації до дисертації доречно було представити наукову новизну та практичне значення роботи як це подано у вступі роботи.

2. У підрозділі 1.1. бажано було б, щоб усі визначення понять (с. 27, 31, 33 дис.), періодизація історії культури (с. 28 дис.) мали посилання не тільки на прізвища вчених, але і на їх наукові джерела.

3. Здійснений формувальний експеримент включає значну кількість цікавих й інноваційних методів формування професійної культури майбутніх викладачів музичного мистецтва. На наш погляд, їх можна було б представити у вигляді таблиць, яка б відображала систематизацію зазначених методів у відповідності до кожної педагогічної умови.

4. У тексті дисертації значна кількість таблиць, діаграм, які доцільно було б внести у додатки.

5. Робота набула б більшої досконалості, якби було відображене досвід формування професійної культури майбутніх викладачів музичного мистецтва в зарубіжних закладах вищої музично-педагогічної освіти.

3. **Паньків Людмила Іванівна**, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки мистецтва і фортепіанного виконавства Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; надала позитивний відгук із зауваженнями, дискусійними положеннями та побажаннями:

1. У теоретичному розділі дисертації представлено широкий спектр методологічних підходів до формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва (системний, культурологічний, соціологічний, аксіологічний, компетентнісний, особистісно зорієтований, діяльнісний, творчий та інші), проте, поза увагою залишився міждисциплінарний та інтегративний підходи, застосування яких дало б змогу з наукових позицій більш глибоко репрезентувати досліджуваний процес у взаємозв'язках різних навчальних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва.

2. Оскільки предметом дослідження є педагогічні умови формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва, то, на наш погляд, доцільно було б додати до окреслених умов (створення освітнього культуротворчого середовища; активізація і залучення майбутніх викладачів музичного мистецтва до творчого самовираження у різних видах музично-виконавської діяльності; актуалізація і використання традиційних та інтерактивних методів формування професійної культури майбутніх фахівців) ще один вектор – групової (колективної) траєкторії, що передбачає домінування взаємодії та взаємоповаги учасників педагогічного процесу у вивчені мистецтва. Такий вектор органічно узгоджувався б та витікав із принципу діалогічності та суб'єкт-суб'єктного підходу у формуванні професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва.

3. Хотілося б побажати авторці дисертації більш уважно та акуратно використовувати термінологічний апарат дослідження. Так, в обґрунтуванні рівнів сформованості професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва зустрічаються деякі розбіжності: представлений низький рівень як репрезентативний (стор. 92; 96), однак, на стор. 160 цей рівень розглядається як репродуктивний. Середній рівень характеризується як усвідомлюваний (стор. 92; 96), а на стор. 207 характеризується як наслідувальний. Достатній рівень (нормативний) не відображену у схематичному відображені системи формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва на рис. 2.3.1. (стор. 160). Сподіваємося, що це суто технічні упущення.

4. **Галета Ярослав Володимирович**, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки, психології та мистецтв Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Пов'язуючи зміст досліджуваного феномену з категорією «соціальна зрілість», бажано було б розкрити взаємозв'язок соціального та професійного.

2. В структурі досліджуваного феномену педагогічну складову чітко не виокремлено.

5. **Бабенко Тетяна Василівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. У п.п. 1.1 автор занадто детально розглядає поняття «культура», натомість, враховуючи предмет дослідження, варто більше уваги приділити аналізу категорій «загальна культура особистості», «професійна культура особистості».

2. У п.п. 1.2. аналіз практики підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва у закладах вищої освіти підсилив би теоретичну і практичну значущість дослідження.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертаційне дослідження Ніколенко Людмили Ігорівни «Педагогічні умови формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва» є актуальним, завершеною, самостійною та цілісною науковою працею.

Дисертаційне дослідження містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати. Результати дослідження опубліковані у наукових статтях, що є особистим науковим доробком здобувача. Обґрунтованість та достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено комплексом загальнонаукових та спеціально-наукових методів. Одержані результати дослідження можуть бути використані в освітньому процесі закладів вищої освіти.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація на тему «Педагогічні умови формування професійної культури майбутнього викладача музичного мистецтва» відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44, а його авторка – Ніколенко Людмила Ігорівна – на основі публічного захисту заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Результати голосування:

«За» – 5 членів ради

«Проти» - немає

«Утримались» - немає

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка присуджує Ніколенко Людмилі Ігорівні ступінь доктора філософії у галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова
спеціалізованої
вченої ради

Тетяна ОКОЛІНІЧНА

